

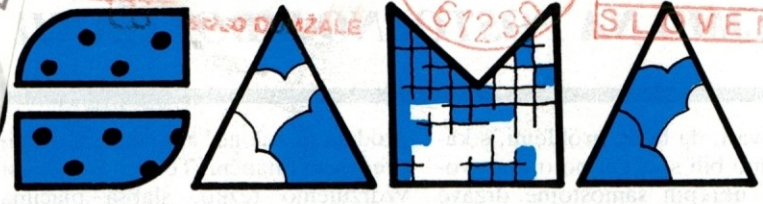
KNJIŽNICA DOMŽALE
Ljubljanska 58
61230 D O M Ž A L E

KNJIŽNICA
DOMŽALE
D. O. O.

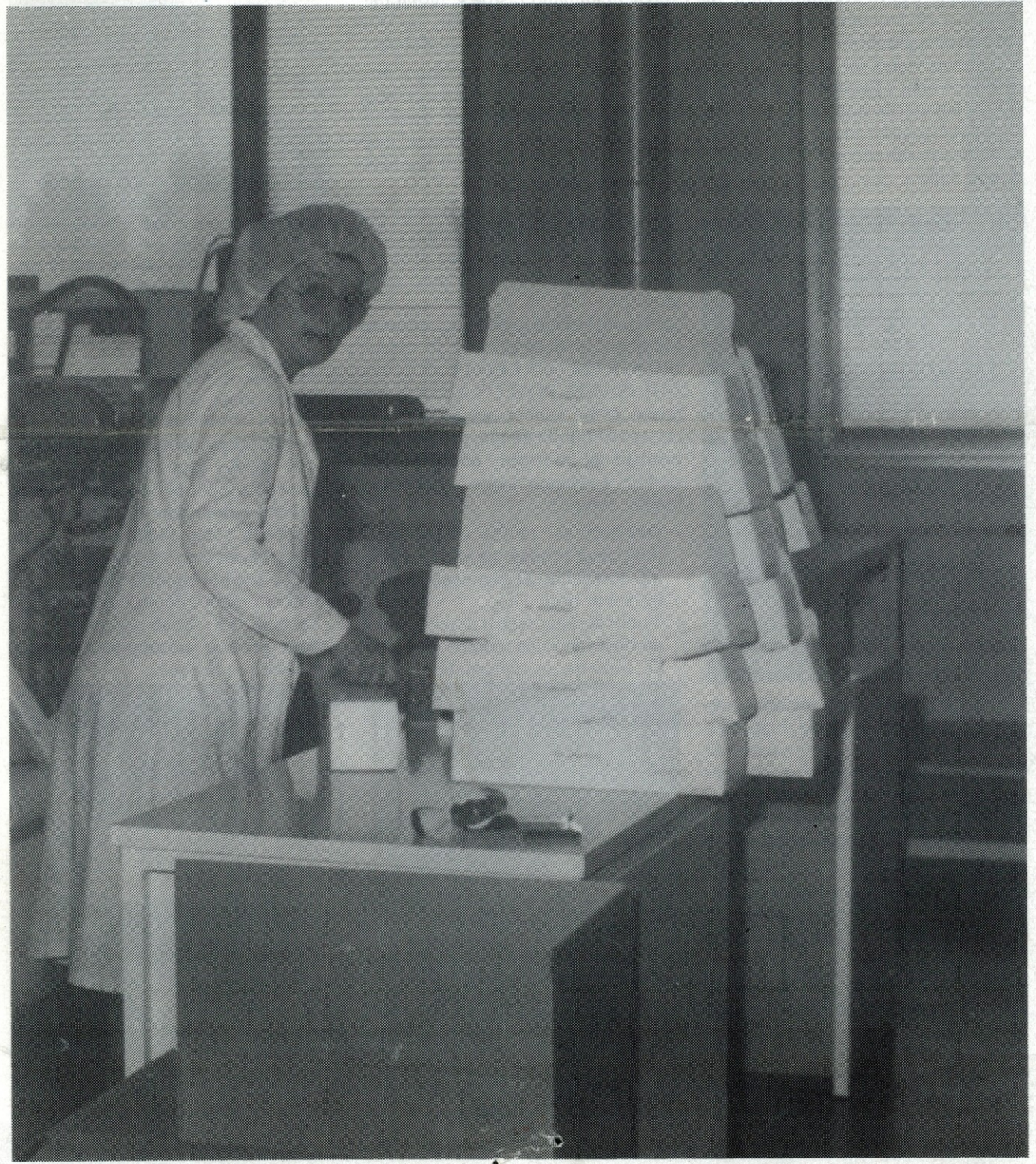
TOSAMA

15. VI. 92
61230

SLOVENIJA
04.00
SLOVENIJA

GLASILO DELAVCEV TOSAME ŠT. 6 · JUNIJ 1992 · LETO XXVII · Izhaja od oktobra 1965

UPAJMO NA POSTOPNO IZBOLJŠANJE

Pričakovati, da bodo problemi, s katerimi smo bili soočeni po osamosvojitvenih ukrepih samostojne države Slovenije, hitro in enostavno rešljivi, bi bilo naivno in neresno. Nerazumljivo in tragično pa je, da se upanja vseh normalnih in človekoljubnih ljudi, da ob koncu 20. stoletja niso več možne ponovitve najstrahotnejših dogajanj iz 2. svetovne vojne, niso uresničila. Vse strahote vojne v Bosni in Hercegovini in na nekaterih področjih Hrvaške imajo večstranske in samo negativne posledice za celotno bivšo Jugoslavijo in tudi širše.

Tudi v TOSAMI močno občutimo negativne posledice razpada Jugoslavije, kar je razumljivo, če ponovimo že večkrat poudarjeno dejstvo, da smo bili izrazito jugoslovansko usmerjeno podjetje s polovičnim deležem prodaje na področju drugih republik te države.

Trenutna gibanja kažejo, da smo najbolj kritično obdobje preživeli in da se nam, sicer počasi in postopno, le bližajo boljši časi.

Prodaja se povečuje, zaloge, katerih rast smo ustavili z znižanjem obsega proizvodnje in 80-urnim čakanjem na delo, se zmanjšujejo in nekateri deli proizvodnje že obratujejo s polno zmogljivostjo.

Problemi, s katerimi imamo veliko opraviti, pa niso samo proizvodnja,

prodaja in zaloge, ampak tudi drugi, predvsem finančni. Tekočo likvidnost vzdržujemo težko, slabša plačilna sposobnost negativno vpliva na odnose z dobavitelji, vendar kljub temu zaradi pomanjkanja materialov v glavnem nimamo zastojev, blokirane računa še nismo imeli, pa tudi osebne dohodke redno izplačujemo.

Kot rečeno, stanje se izboljšuje, prodaja v mesecu maju je bila precej boljša kot v predhodnih dveh mesecih, in ko bo pričel pritekati denar od majske prodaje, naj bi se tudi finančno stanje popravilo.

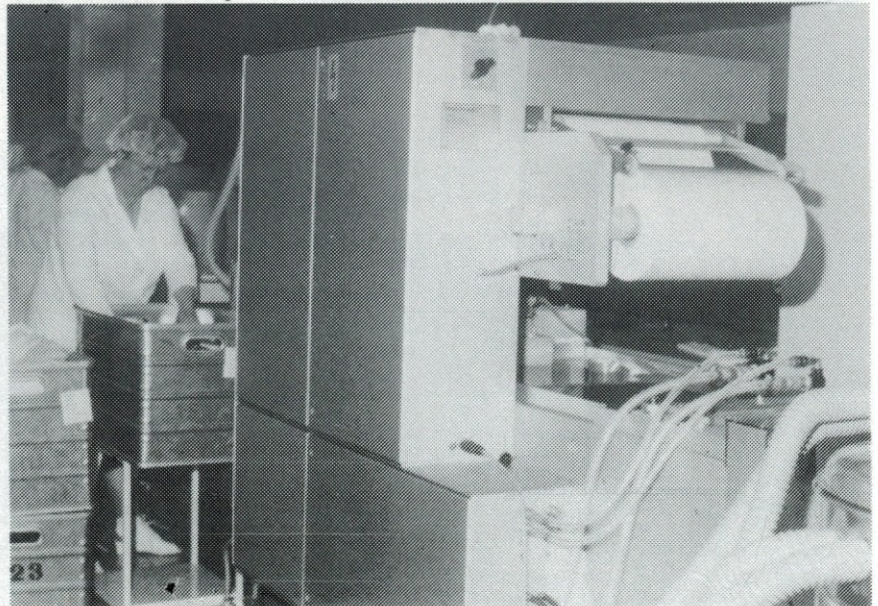
Predhodni podatki pa nikakor ne pomenijo, da smo s stanjem lahko zadovoljni in da že prihajamo na nivo poslovanja, ki smo ga imeli pred enim letom.

Strokovni kolegij je delavskemu svetu predlagal in delavski svet je sprejel **PROGRAM UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE POSLOVANJA**, v katerem je na osnovi ocene stanja in ocene prihodnjih gibanj, predvsem na prodajnem področju, navedeno naslednje (navajam samo najpomembnejše ukrepe):

- Izkoristiti vse možne aktivnosti za povečanje prodaje na vseh področjih doseganja Tosaminega trga in na novih trgih
- Voditi skrajno restriktivno politiko do vseh vrst zalog (izdelki, polizdelki, surovine in repromateriali ...)

- Dosledno izvajati dogovorjeno finančno politiko, s katero naj bi znižali vezavo finančnih sredstev v zalogah in terjatvah ter sproščali sredstva za najnujnejše investicijske naložbe.
- Na osnovi ocene, da bomo nivo proizvodnje in prodaje postopno dvigali na nivo 85 % sprejetega gospodarskega načrta, je treba zmanjšati število zaposlenih. To bomo dosegli z rednimi odhodi in upokojitvami z dopustom let. Leta bomo kupovali samo delavcem, katerih po upokojitvi ne bo treba nadomeščati z novimi zaposlitvami.
- Takoj pričeti z realizacijo tistih investicij, ki so zaradi možnosti povečane prodaje na zahodnoevropsko tržišče prednostne.

- Čakanje na delo bo izvajano v trajanju 40 ur samo še v mesecu juniju in sicer samo za delavce, ki delajo na proizvodnji tistih izdelkov, katerih zaloge so še vedno previsoke.

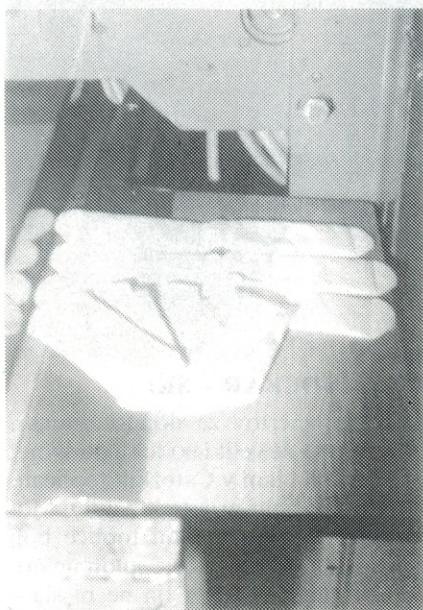
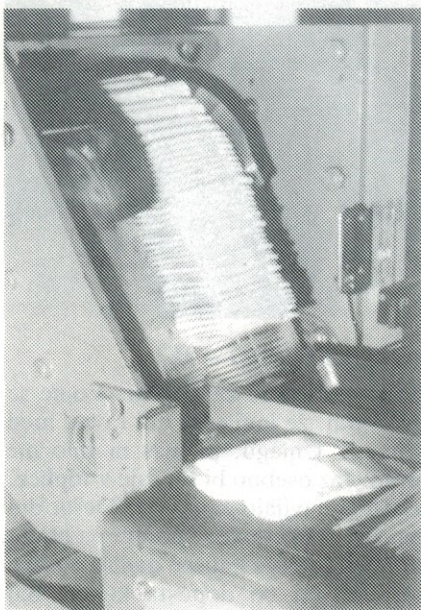
Proizvodnja v poletnih mesecih (julij in avgust) bo tudi nekoliko nižja na račun povečanega koriščenja letnih dopustov. Počitniških delavcev letos ne bomo zaposlovali.

Kot rečeno, je to le grob rezime sprejetih ukrepov, sektorji in službe pa so dolžne sprejete ukrepe dosledno in odgovorno izvajati.

Ni nam in tudi v prihodnje nam ne bo lahko. Sprejeti moramo dejstvo, da postajamo del Evrope - v dobrem in slabem pomenu. Konkurenca bo vedno ostrejša in v tržnem gospodarjenju bodo obstali samo sposobni.

Tudi, če se bo kriza na področju bivše Jugoslavije le razpletla in bomo dobili nazaj trenutno izgubljene trge, bo to le začasno. Razvoja se ne da ustaviti in temu se moramo čimpreje podrediti in prilagoditi.

■ EDVARD PETERNEL

Izpopolnjen VIR 30 - nekoliko težji, z barvno rožnato folijo in pikčastim lepilnim trakom.

Osnove in merila pri določanju stroškov, ki jih imajo delavci v zvezi z delom

Osnove v mesecu juniju

Nagrade mentorjem in inštruktorjem

2.395,90 SLT/176 ur

Delo v deljenem delovnem času s

- prekinitvijo nad 2 uri
- 3.993,176 SLT/176 ur

Dnevnice za službena potovanja v državi

- cela dnevnicca 1.597,00 SLT
- polovična dnevnicca 815,00 SLT
- znižana dnevnicca 591,00 SLT

Kilometrini z osebnimi vozili

16,60 SLT/km

Stroški za prevoz na delo

- oddaljenost do 4 km 100,00 SLT/dan
- oddaljenost od 4 km do 8 km 120,00 SLT/dan
- oddaljenost od 8 km do 12 km 150,00 SLT/dan
- oddaljenost od 12 km do 16 km 170,00 SLT/dan
- oddaljenost nad 16 km 190,00 SLT/dan

Odpravnine nad 20 let delovne dobe 59.898,00 SLT

Osnove za izračun deleža delovne učinkovitosti šoferjev in spremljevalcev

- prevožen kilometer 1,73 SLT
- tekoči kilometer 1,16 SLT
- spremljevalec tovora 0,70 SLT

■ Albina Kosmač

KAM

Čas dopustov je tu.

Navdušenja in težkega pričakovanja, ki smo ga bili vajeni prejšnja leta, letos ni. Po eni strani nas težijo težave v podjetju, bojazen za delovno mesto, po drugi našo domišljijo brzdajo finančni zadržki, še vedno tleča vojna na Hrvaškem, kamor smo množično drveli na dopust pa našemu oklevanju dodaja še piko na i.

Torej: **K A M ?**

BOJAN ZULE – PIOH:

Z družino nameravam v Kranjsko goro. Na hrvaško morje zlepa ne bom šel, saj mi ga je priskutilo obnašanje in izjave Hrvaške na račun Slovencev. Občutek imam, da so do nas nekako sovražni in tej njihovi jezi se ne mislim izpostavlјati.

BRANE RIHTAR – VO:

Nikamor ne bom šel, oziroma kakšne-

ga posebnega načrta za dopust nimam. Malo sem, malo tja. Rad imam hribe in bom zato delal krajše izlete, za kakšen dan, dva. Sem tudi gobar in bom temu veselju posvetil tudi kakšen dan in dopust bo minil.

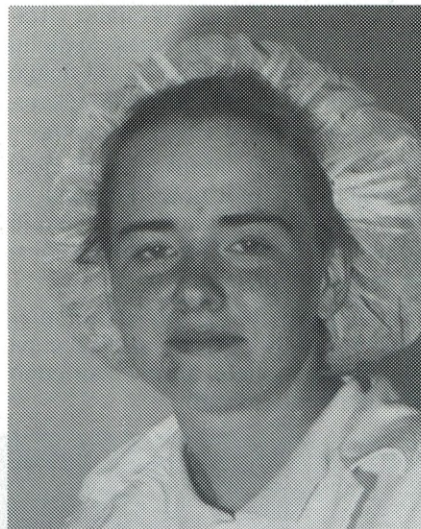
JELKA ČERNOŽORSKI – PIOH:

Na dopust grem že 13. junija. Odločila sem se za Umag. Letovala bom v bungalovu, cene so zelo ugodne, saj drugače si takega dopusta ne bi mogla privoščiti. Če me je kaj strah vojne na Hrvaškem? Ne, sploh ne!

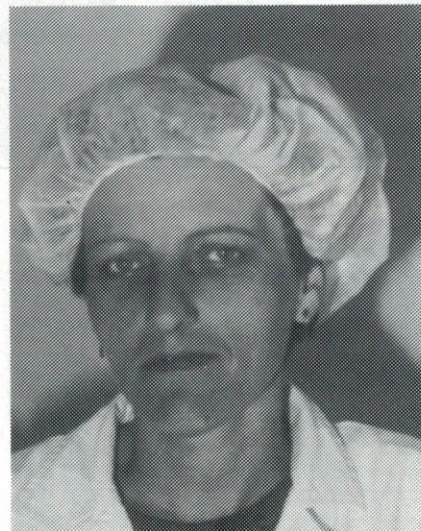
MARI VOLKAR – SK:

Nobenh načrtov za dopust nimam. Otroci ki so že veliki bodo šli po svoje. Jaz sem bila lani v Čateških toplicah, kjer je bilo zelo prijetno. Tudi v Moravcih sem bila, ker mi toplice bolj prijajo kot morje. Morja sploh ne pogrešam, pa tudi sicer tja ne bi šla – je vojna preblizu! Mogoče bom šla za kakšen dan k sorodnikom na Koroško.

MOJCA KVEDER – SK:

Z družino grem v Kranjsko goro, v stanovanje Embe, kjer so zaposleni moji starši. Šli bomo za en teden, hodili bomo na sprehode, na Vršič. Z možem imava rajše hribe kot morje. Preostali dopust bomo preživeli doma, kopat pa se bomo hodili na Izlake.

JOŽI ERMINIO – SK:

Prijavila sem se za Červar. Vojne se ne bojim, že lani smo bili ravno med vojno v Umagu, pa nas ni bilo nič strah. Jaz osebno bi šla rajše v toplice, a otroci navijajo za morje. Deset dni morja bo kar dovolj, potem pa bomo šli mogoče še za kakšen dan na Veliko planino, pa bo dopusta konec. Saj prav veliko ga tudi več nimam, ker sem ga morala že med letom precej porabiti.

ALENKA STEGNAR – MI:

Letošnji dopust bom z družino prebila v Stupici pri Puli. Gremo sicer z malce nelagodnim občutkom in če bo na slovenko – hrvaški meji kaj narobe, bomo kar obrnili proti domu. V načrtu pa imam tudi obisk prijateljev v Dubrovniku, ki sta jim nudila letos med najhujšo vojno zatočišče moja starša. Za kakšen vikend pa bomo skočili tudi v hribe.

GREGOR LAZNIK – MI:

Na dopust ne grem nikamor. Stanujem na koncu vasi, narava je prelepa, kaj pa potrebujem še več! Nameraval sem sicer v Atomske toplice, vendar pa v kratkem odhajam iz TOSAME in tako seveda objektov podjetja ne bom več mogel izkoristiti.

VINKO SVETLIN – MI:

Verjetno bom kar doma. Zaradi situacije si ne upam privoščiti odsotnosti z doma. Bojim se namreč nepovabljenih gostov, kakršnih sedaj v Sloveniji mrgoli. Varnost je varnost.... Enkrat so mi že oropali hišo in tega ne bi rad še kdaj doživel. Raje bom delal enodnevne izlete kam v bližino doma.

OLGA ŽEBOVEC – MI:

Na morje ne grem, ker so se mi Hrvati zamerili. Mogoče se bom šla namočiti na našo obalo za kakšen vikend. Sicer pa bom letos več hodila v hribe, za kakšno etapo se bom pridružila prijateljem, ki delajo slovensko transverzalo. Rada bi šla tudi v Bohinj. Vse pa je seveda odvisno od "finančnega ministra".

IZTOK LAMBERŠEK – MI:

Lani med vojno sem bil v Puli, na "divjem taborjenju". Letala so švigala nad nami tako nizko, da sem pilota videl v obraz. Prostora na plaži je bilo več kot dovolj! Zato tudi letos ne oklevam in sem se prijavil za Vrsar, kjer še nisem bil. Šel bom za deset dni in upam, da bo prijetno.

Razpored za dopust je že narejen. Najbolj bodo obiskane Atomske toplice (spodaj) in Izola.

VOLITVE SO ZA NAMI

Srečno smo izpeljali volitve, ki so bile mogoče v taki obliki zadnjič. Udeležba je bila presenetljiva, proti pričakovanjem visoka. Od 987 vpisanih v volilni imenik, se je volitev udeležilo 773 volilcev. Začuda je bilo tudi število neveljavnih glasovnic majhno (14). Izvolili smo torej delavski svet in disciplinsko komisijo, ki sta že imeli svoji konstitutivni seji. Za predsednika delavskega sveta so člani izvolili Milana Drčarja, za namestnico Andrejo Vodičar, za predsednika disciplinske komisije pa Janeza Limonija.

DELAJSKI SVET (proizvodni sektor)

KOČAR PETER	407 glasov
DRČAR MILAN	406 glasov
KVEDER POLDKA	382 glasov
PAVLI JANEZ	372 glasov
CERAR FRANC	364 glasov
DRČAR MARTA	361 glasov
OSOLIN FRANC	359 glasov
MORELA STANE	313 glasov
LAMBERŠEK IZTOK	305 glasov

(ostali sektorji)

SEVŠEK FRANCI	563 glasov
ŠTRUKELJ MARJAN	510 glasov
REPAC MARJANA	426 glasov
CAPUDER ALOJZ	410 glasov
VODIČAR ANDREJA	401 glasov
KOSMAČ ALBINA	346 glasov

DISCIPLINSKA KOMISIJA

LIMONI JANEZ	532 glasov
BERLEC VLADKA	457 glasov
MERLIN DANICA	418 glasov
KOROŠEC NADA	416 glasov
REPNIK MARINKA	367 glasov
TOMAŽIČ MILKA	329 glasov

Pri disciplinski komisiji so trije kandidati z višjim številom glasov **člani** komisije, naslednji trije pa namestniki.

Delavski svet je imenoval že tudi izvršilne organe in sicer: gospodarski odbor, komisijo za delovna razmerja in družbeni standard, komisijo za inovacije in komisijo za odpis med letom.

GOSPODARSKI ODBOR

HRIBAR MAJA
KLOPČIČ SLAVKO
KOMAN MARIJA
KOROŠEC TATJANA
LIMONI ANKA
LONČAR VIKTOR
OSOLIN DUŠAN
PRELOVŠEK NATAŠA
SVETLIN MARJAN
SVETLIN VINKO
TOMAŽIČ STANE

KDR in DS

BRECELJNIK NUŠA
CERAR BREDA
HEINE MIRA
HRIBAR BERNARDA
KOSIRNIK FRANC
KRIZMAN OTON
OGOREVC KAROLINA

PELE MARIAN
PRESEKAR MARIJA
RODE SONJA
ŽEBOVEC OLGA

KOMISIJA ZA INOVACIJE

KERČ MIHA
OCEPEK VINKO
OREHEK MARJAN
RESNIK OLGA
VODLAN FELIKS

KOMISIJA ZA ODPIS

JEMEC METKA
KOSIRNIK MARJETA
PODPESKAR JOŽE
ŠTRUKELJ MINKA
ZORMAN MARTA

IZ RODA V ROD DUH IŠČE POT...

Je potrebna vznesenost? Ne rabimo vznesenosti, patetičnih govorov, zdravic. Samo mirno slovesnost v duši posameznika. Tisoč let je trajalo, dolgih tisoč let, pa jo vendarle imamo – svojo državo – priznano od vseh. Končno, lahko rečemo, smo sebi gospodarji na svojem.

22. maj letos ostane kot končna in dokončna pika na i. Slovenija je postala polnopravna članica Organizacije združenih narodov, dokončno in nepreklicno smo **DRŽAVA**.

Dolga je pot od Karantanije do vznesenih Vodnikovih stihov "Napoelon reče: Ilirija, vstan" še prej s Trubarjem, prevlado narodov v Avstroogrski, njenim dokončnim zlomom leta 1918. Takrat so Slovenci bili prepričani, da bomo s sorodnimi narodi lažje živeli. Spet zmeta. Zmeta, ki je vendarle trajala dobrih 70 let, kljub velikim pričakovanjem med II. svetovno vojno.

26. decembra 1990 smo se družno odločili, da gremo na svoje, v vsej svoji zgodovini smo spoznali, da se razne "španovije" niso nikoli obnesle.

25. junija 1991 smo razglasili svojo neodvisnost ne glede na grožnje še tedanje Jugoslavije in ne glede na neprikrito nezadovoljstvo tujine.

Upali smo (in tudi delali tako), da bo zmagala pamet in treznost. Treznost tudi zato ker zgodovinskih zakonitosti le ni mogoče nasilno spreminjati. Toda ne. Velikosrbska blaznost, skrita v težnji k ohranitvi enotne Jugoslavije je pritisnila na petelina. Generalna blaznost je sprostita svojo mašinerijo v cilju nekakšnih višjih interesov. Toda Slovenci pač ne bi bili Slovenci, če se ne bi vsaj nekoliko pripravili tudi na tak razvoj dogodkov. Vojaki, prepričani v prislovično ponižnost Slovencev, so bili totalno presenečeni in generaliteta je zgubila bitko, nemarno in nesramno, povoženi so se morali umakniti iz Slovenije. Tudi zato je krepkeje udarila po Hrvaški in ko je tudi tam doživljala poraze, še huje po Bosni in Hercegovini. Tudi tu si bodo polomili zobe. Vojna divja v vseh dimenzijah balkanskega pojmovanja.

Odločnost, jasen cilj, enotnost je bila na prvi preiskušnji. Slovenci smo si zaslužili čisto petko. Zato tudi priznavanje drugih držav ni bilo problematično in vse več držav je sprejelo realnost za dejstvo. Ne samo, da imamo pravico biti enaki med enakimi ampak, da je naša odločnost tudi spoštovana.

Zato je zavihrala 176 zastava v družbi narodov in držav v OZN. Za Jugoslovansko pa je že čas (skrajni), da jo že snamejo, preveč krvi je že na njej.

■ MILAN DRČAR

Volilni odbor je svoje delo dobro opravil.

VIDI ČERNIVEC V SLOVO

Trudna tišina ihti;
skozi kosti gre jok,
med kite utrujenih nog,
v sleherno kapljo krvi...

Mrtva tišina spi;
skozi tisočletij dver
prihaja gluhi mir
in mrak
preko vek polzi...

ZAHVALA

Zahvaljujem se Klubu upokojencev za pozornost, ki so mi jo izkazali z obiskom in denarno pomočjo.

TONČKA LANČAJ

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujem oddelku Pripravljalnice za darilo, ki mi bo v trajen spomin.

Tosami pa za knjižno darilo in želim še mnogo delovnih uspehov.

RAJKO ZUPAN

NAGRADE

1. nagrada: VESNA URANKAR – konfekcija
2. nagrada: IVANKA RAVNIKAR – mikalnica
3. nagrada: TONČKA LUKANC – konfekcija

Čestitamo!

Uredniški odbor Tosame: Vladka Berlec, Majda Štepičar, Jože Podpeskar, dipl. ing.,
Nada Korošec, Danica Avbelj, Marjana Lubinič, dipl. inr., glavni urednik.

Glasilo podjetja TOSAMA
Vir, Šaranovičeva 35.
Izhaja enkrat mesečno v 1400 izvodih.
Tisk: Papirni Krško, d.o.o.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS 492) in mnenja ministrstva za
informiranje št. 23-201/92 z dne 23. 03. 1992, sodi časopis med proizvode informativne
narave po 13. toč. tar. št. 3, za katere se plačuje 5 % davek od prometa proizvodov.

ZAGREB '92 – naš sejmski prostor letos sodobneje oblikovan. Pozna se, da je bivši jugoslovanski trg okrnjen, vendar so se organizatorji sejma potrudili obdržati vsaj dosedanji nivo. Pogrešali smo pristnost tujcev, ki se zaradi razmer Hrvaške še vedno izogibajo. Kar se tiče TOSAME, smo se predstavili z vsemi novitetami in naleteli na zadovoljiv sprejem.

Radi bi vas spomnili, da je v ponedeljek, 01. 06. 1992 minilo 15 let od časa, ko smo zaposleni v obratu družbene prehrane prvič pripravili obroke malic v teh, takrat prenovljenih prostorih.

Ob tem majhnem in skromnem jubileju smo ugotovili, da je bilo potrebno za naše skupno zadovoljstvo pripraviti več kot 3.500.00 najrazličnejših obrokov malic in še vrsto drugih gostinskih uslug, ki so bile povezane z delom in življenjem podjetja TOSAMA.

Upamo in želimo, da smo z dosedanjim delom uspeli prispevati vsaj delček k dobremu delovnemu počutju vseh, ki ste se radi z zadovoljstvom prehranjevali v prostorih obrata družbene prehrane.

Z željo, da bi bilo enako tudi v bodoče, se vam najlepše zahvaljujemo za sodelovanje in se seveda tudi opravičujemo za morebitne napake.

S spoštovanjem,
v imenu vseh zaposlenih ODP:
■ MARJAN ŠTRUKELJ

